

Sygn. akt X Ga 223/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy

w składzie

Przewodniczący SSO Leszek Guza

SSO Małgorzata Korfanty

SSO Iwona Wańczura (spr.)

Protokolant Marta Strzała

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2014 roku w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa I. S.

przeciwko: J. H.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 27 marca 2014 roku

sygn. akt VII GC 1624/12

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądza od pozwanego J. H. na rzecz powoda I. S. kwotę 10.971,38 zł (dziesięć tysięcy dziewięćset siedemdziesiąt jeden złotych i trzydzieści osiem groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 14 sierpnia 2011r. i koszty procesu w kwocie

307 zł (trzysta siedem złotych), a w pozostałej części oddala powództwo;

2. oddala apelację w pozostałym zakresie;

3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 473 zł (czteryście siedemdziesiąt trzy złote) złotych tytułem zwrotu kosztów w postępowaniu odwoławczym.

SSO Małgorzata Korfanty SSO Leszek Guza SSO Iwona Wańczura

Sygn. akt X Ga 223/14

UZASADNIENIE

Powód I. S. wniósł o zasądzenie od pozwanego J. H. kwoty 24 384,24 zł z ustawowymi odsetkami od kwot: 12881,59 zł od 14 sierpnia 2011 r.; 11502,65 zł od 31 sierpnia 2011 r. i zasądzenie kosztów procesu. Wskazał, że dokonał na rzecz

pozwanego sprzedaży towaru objętego treścią faktur VAT nr (...) na łączną kwotę 24 384,24 zł. Pozwany nie zapłacił w terminie za odebrany towar. Po odebraniu towaru pozwany sformułował zarzut obecności salmonelli w dostarczonym towarze.

Pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zwrot kosztów procesu. Przyznał, że nabył od powoda paszę ujętą w fakturach VAT nr: (...) i10134/11/ (...) na łączną kwotę 24 384,24 zł. Podniósł, że w paszy stwierdzono obecność pałeczek salmonella enteritidis. Zapłata za towar nie należała się powodowi, w związku z wadliwością towaru, która ponadto spowodowała znaczne szkody po stronie pozwanego. Z ostrożności procesowej, na wypadek, gdyby sąd uznał roszczenie powoda, pozwany podniósł zarzut potrącenia, w związku ze szkodą pozwanego w wysokości 48 302,05 zł poniesioną na skutek wykrycia obecności Salmonelli.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy oddalił powództwo i zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2417 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, ustalając na podstawie dowodów wskazanych w uzasadnieniu orzeczenia, że powód współpracował z pozwanym w zakresie dostarczania pasz dla drobiu. Wydał pozwanemu paszę typu „216-50-S NIOSKA TOWAROWA III OKRES (SYPKA)”

w ilości 20 ton. Pasza została wydana w dwóch partiach w dniach 30 lipca 2011 r. oraz 23 sierpnia 2011 r. Pozwany zobowiązał się do zapłaty za wydany towar kwot: 12881,59 zł do 13 sierpnia 2011 r., a 11502,65 zł do 30 sierpnia 2011 r, lecz nie uiszczył należności. W pobranych próbkach paszy oraz w wymazach podeszwowych wykryto pałeczki salmonelli. W próbkach wody nie było pałeczek salmonelli. Pasza, z której pobrano próbki została wyprodukowana przez firmę (...). Pozwany zamawiał paszę tylko od powoda, nie posiadał paszy z innych źródeł.

Na mocy decyzji nr (...) pozwanemu nakazano: ubój kur, zniszczenie ich zwłok, zniszczenie pasz, ściółki i innych przedmiotów z kurnika nr 1, które mogły ulec zakażeniu, przeprowadzenie oczyszczania i odkażania, unieszkodliwienie jaj. Zniszczono 750 kg paszy, ubito 3500 sztuk kur niosek. Zutylizowano kury o wadze 7140 kg. Pozwany otrzymał odszkodowanie: za zniszczoną paszę w kwocie 889,33 zł; za ubite kury w kwocie 9022,89 zł; za unieszkodliwione jaja w kwocie 1863,60 zł. W związku z ubojem kur pozwany podniósł szkodę na którą złożyły się kwoty: 7068,60 zł tytułem różnicy cenowej między kurą zutylizowaną (1 kg – 0,1 gr) a kupnem kury (1 kg – 1 zł); 513 zł z tytułu utylizacji 750kg paszy; 720,45 zł z tytułu zakupu płynów dezynfekcyjnych; 16660 zł z tytułu zakupu gniazd.

W dniu 23 maja 2012r. pozwany wezwał powoda do zapłaty kwoty 48 302,05 zł w terminie do 11 czerwca 2012r. tytułem odszkodowania za poniesione straty w związku z zakupem paszy. Powód nie uznał roszczenia.

Sąd I instancji zważył, że do łączącej strony umowy należało zastosować przepisy o sprzedaży, tj. art. 535 kc i nast. Powód wydał pozwanemu towar w postaci paszy typu „216-50-S NIOSKA TOWAROWA III OKRES (SYPKA)” w ilości 20 ton, co nie było kwestionowane przez pozwanego, a zatem pozwany powinien zapłacić powodowi cenę wskazaną w fakturach VAT nr (...).

W sytuacji wystąpienia wady towaru pozwany mógł skorzystać z uprawnień wynikających z rękojmi za wady. Niewątpliwie w rozpatrywanym przypadku rzecz sprzedana miała wadę zmniejszającą jej wartość lub użyteczność ze względu na cel w umowie oznaczony albo wynikający z okoliczności lub z przeznaczenia rzeczy. Pasza, w której znajdowała się salmonella była niezdatna do zakładanego użytku, gdyż nie spełniała norm jakościowych. Pozwany nie wykazał, że doszło do zgłoszenia wady niezwłocznie po jej wykryciu. Niezależnie od niezachowania przez pozwanego terminu do zgłoszenia rękojmi, o którym mowa w art. 563 § 2 kc pozwany nie skorzystał z uprawnień przewidzianych w art. 560 § 1 kc i art. 561 § 1 kc.

Pozwany podniósł skuteczny zarzut potrącenia wierzytelności dochodzonej przez powoda w niniejszym postępowaniu z wierzytelnością przysługującą pozwanemu z tytułu odszkodowania za szkody poniesione na skutek dostarczenia

pozwanemu towaru dotkniętego wadą. Powód już w dniu 20 października 2011 r. wystąpił do powoda z propozycją potrącenia wzajemnych należności.

Zarzut potrącenia był skuteczny. Pozwanemu przysługiwało odszkodowanie na mocy art. 471 kc. Niewątpliwie w rozpatrywanym przypadku doszło do nienależytego wykonania zobowiązania przez powoda, gdyż dostarczony przez niego towar był wadliwy. Pasza nie nadawała się do umówionego użytku, co więcej stanowiła ona zagrożenie dla kur pozwanego. Do nienależytego wykonania zobowiązania doszło z winy powoda. Powód był zobowiązany do zachowania należytej staranności na mocy art. 472 kc.

Sąd uznał, że powód nie wykazał, że nienależyte wykonanie zobowiązania było następstwem okoliczności za które nie ponosił on odpowiedzialności, a to na powodzie jako dłużniku spoczywał ciężar dowodowy na mocy art. 471 kc.

Pozwany poniósł szkodę w wyniku nienależytego wykonania zobowiązania przez powoda. Konsekwencją wykrycia pałeczek salmonelli w wymazach podeszwowych i paszy była decyzja nakazująca utylizację kur, zniszczenie ich zwłok, zniszczenie pasz, ściółki i innych przedmiotów z kurnika nr 1, które mogły ulec zakażeniu, przeprowadzenie oczyszczania i odkażania, unieszkodliwienie jaj. Pozwany wykazał wysokość szkody, przedkładając do akt faktury potwierdzające poniesienie przez niego kosztów, zmierzających do przywrócenia stanu, jaki istniałby, gdyby nie wykryto na jego fermie pałeczek salmonelli. Poniesione przez pozwanego koszty przewyższyły kwotę dochodzoną przez powoda w niniejszym postępowaniu.

Roszczenie pozwanego o zapłatę odszkodowania było wymagalne, gdyż 23 maja 2012 r. pozwany wezwał powoda do zapłaty kwoty 48302,05 zł w terminie do 11 czerwca 2012 r, a zatem podniesiony przez pozwanego zarzut potrącenia wzajemnych wierzytelności był skuteczny. Zachodziły przesłanki dopuszczalności potrącenia, o których mowa w art. 498 kc. Wskutek potrącenia wierzytelności uległy umorzeniu w zakresie kwoty 24 384,24 zł, tj. do wysokości wierzytelności niższej.

Skoro wierzytelność powoda dochodzona w niniejszym postępowaniu uległa umorzeniu w dniu 12 czerwca 2012 r., to powództwo należało oddalić.

Mając na uwadze wynik sprawy, na mocy art. 98 kpc Sąd obciążył powoda kosztami procesu.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód, zaskarżając go do kwoty 23 150,79 zł oraz orzeczenia o kosztach procesu. Zarzucił orzeczeniu:

1. dokonanie błędnych ustaleń faktycznych przez przyjęcie, że:

- a) pozwany uprawniony był do dokonania swojej wierzytelności z wierzytelnością powoda do kwoty 24 384,24 zł,
- b) pozwanemu przysługiwała wobec powoda wierzytelność w wysokości 24 384,24 zł wymagalna na 23 maja 2012 r,
- c) pozwany dokonał skutecznego potrącenia swojej wierzytelności wobec powoda na kwotę 24 384,24 zł;

2. naruszenie art.233 kpc poprzez dokonanie oceny dowodów i rozstrzygnięcie sprawy bez uzasadnionego rozważenia całego materiału dowodowego;

3. naruszenie art.207§6 kpc poprzez przyjęcie do akt sprawy w charakterze dowodu rachunku (...) na kwotę 4 165 EUR z 28.08.2012 r.

Wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sadowi I instancji ewentualnie o zmianę wyroku

w zaskarżonej części poprzez uznanie części powództwa i orzeczenie, że pozwany zobowiązany jest zapłacić powodowi 23 150,79 zł oraz koszty procesu.

W uzasadnieniu przytoczył argumentację na poparcie zarzutów apelacji, podnosząc w szczególności, że:

- Sąd I instancji uznał, iż pozwany poniósł szkodę w łącznej wysokości 48 302,05 zł, podczas, gdy ustalił, że łączna wysokość odszkodowania wynosi 36 737,87 zł,
- rachunek na kwotę 4 165 EUR został przedstawiony Sądowi z naruszeniem art.207§6 kpc,
- do potrącenia wierzytelności przez pozwanego mogła być przedstawiona jedynie kwota 1 233,45 zł wynikająca z faktur (...).B-03.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja zasługuje w części na uwzględnienie.

Sąd I instancji zasadnie przyjął odpowiedzialność powoda za szkodę wyrządzoną pozwanemu, przy czym kwestia ta nie była już przedmiotem zarzutów apelacyjnych. Właściwie też Sąd Rejonowy, analizując przepisy art.563 § 2 kc, art. 560 § 1 kc i art. 561 § 1 kc przyznał rację powodowi, że pozwany nie był uprawniony na etapie procesu do zgłaszania roszczeń z tytułu rękojmi za wady dostarczonej paszy, wobec ich utraty w związku z przekroczeniem terminu do zgłoszenia wad i nieskorzystaniem z tych uprawnień. Za słuszne natomiast należy uznać stanowisko, że odpowiedzialność powoda za szkodę poniesioną przez pozwanego znajduje podstawę w normie art.471 kc.

Zgodnie z art.207 § 6 kpc sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że m.in. uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki

w rozpoznaniu sprawy. Istotnie, pozwany nie dołączył do sprzeciwu od nakazu zapłaty rachunku nr (...) z 28 sierpnia 2012 r. za zakup gniazd na kwotę 4 165 EUR, uczynił to jednak na zarzut powoda, a nie spowodowało to zwłoki w rozpoznaniu sprawy, gdyż Sąd I instancji prowadził dalsze postępowanie dowodowe ze źródeł osobowych.

Załączony do pozwu dokument w postaci potwierdzenia zlecenia, z którego wynika cena 100 sztuk gniazd dla niosek 20 000 EUR nie wskazywał na wysokość szkody poniesionej przez pozwanego z tytułu zakupu gniazd, skoro sam przyznał, że dzięki stałej współpracy ze sprzedawcą zakupił je za niższą kwotę, określoną w powyższym rachunku. Potwierdzenie zlecenie pozwala natomiast przyjąć, że wymieniony w nim towar przedstawia wyższą wartość, a pozwany zminimalizował szkodę.

W motywach rozstrzygnięcia Sąd I instancji wymieniał kwotę 48 302,05 zł jako wysokość szkody, wyliczaną przez pozwanego, sam zaś określił ją jako sumę należności z tytułu utylizacji paszy, zakupu płynów dezynfekujących, różnicą między ceną kur i zakupu gniazd. Szkada ta przedstawia zatem wartość 24 902,05 zł. Należy jednak wziąć pod uwagę, że pozwany na mocy decyzji Powiatowego Lekarza Weterynarii w T. z 10 października 2011 r. otrzymał odszkodowanie w wysokości 11 489,19 zł, w tym więc zakresie jego szkoda została pokryta. Domaganie się również tej kwoty od powoda oznaczałoby uzyskanie przez niego dwukrotnie tych samych należności. Wysokość niepokrytej szkody pozwanego określa więc kwota 13 412,86 zł i taka mogła być po myśli art.498 kc zasadnie przedstawiona do potrącenia z wierzytelnością powoda, któremu w tej sytuacji służy roszczenie o zapłatę kwoty 10 971,38 zł (24 384,24 zł – 13 412,86 zł) – na podstawie art.535 kc.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy na mocy art.386§1 kpc zmienił częściowo wyrok, oddalając w pozostałej części apelację na podstawie art.385 kpc.

O kosztach Sąd orzekł w oparciu o przepis art.100 kpc w zw. z § 6 pkt 5 i 12 § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r.

w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu

Powód utrzymał się z roszczeniem w 45% (10 971,38 : 24 384,24), a poniósł koszty 3 537 zł, z czego 45% stanowi kwotę 1 637 zł, a pozwany zasadnie poniósł koszty w wysokości 1 330 zł (55% z 2 417), stąd powinien zwrócić powodowi 307 zł tytułem kosztów za I instancję.

Apelacja odniosła skutek w 47% (10 971,38 : 23 150,79), stąd zasadnie poniesione koszty powoda wynoszą 1 109 zł (47% z 2 358), a pozwanego – 636 zł (53% z 1 200), zatem powinien on zwrócić powodowi kwotę 473 zł.

SSO Małgorzata Korfanty SSO Leszek Guza SSO Iwona Wańczura